

SUNDBY IDRÆTSPARK

**EVALUERING
TRYGHEDSSKABENDE
INITIATIVER I SUNDBY
IDRÆTSPARK**

**Tryghedsprojektet
December 2019**

RESUMÉ

TRYGHEDSSKABENDE INITIATIVER I SUNDBY IDRÆTSPARK

Som en del af svaret på voksende udfordringer med utryghed i Sundby Idrætspark har Tryghedsprojektet arbejdet med at skabe gode og trygge rammer for byens borgere og personale i hele åbningstiden.

BAGGRUND FOR TRYGHEDSPROJEKTET

Flere af Kultur- og Fritidsforvaltningens (KFF) institutioner har oplevet udfordringer med hærværk, tyveri og uhensigtsmæssig adfærd. Det har skabt en voksende følelse af utryghed blandt brugere og personale på de pågældende biblioteker og idrætsanlæg. I Københavns Kommunes Budget 2018 blev der derfor afsat 6,5 mio. kr. til tryghedsskabende foranstaltninger på KFFs institutioner. Midlerne blev udmåntet i tre spor:

1. Omlægning af vagtmodel
2. Udvidet servicering
3. Andre tryghedsskabende initiativer

Tryghedsprojektet har arbejdet med det tredje spor, som har til formål at udvikle og implementere langsigtede tryghedsskabende initiativer. Målet er at skabe gode og trygge kultur- og fritidstilbud for københavnere i hele åbningstiden. Overordnet set har projektet fokus på at styrke værtskabet og det ærindebestemte liv på institutionerne ved at arbejde med brugerne adfærd, igangsætte flere aktiviteter i samspil med lokale partnere og indrette de fysiske rammer til formålet.

Denne rapport evaluerer et pilotprojekt i Sundby Idrætspark, hvor der blev udviklet og implementeret tryghedsskabende initiativer i 2018-2019. Sundby Idrætspark blev udvalgt

til formålet sammen med Blågården Bibliotek efter en indledende screening af tryghedsniveauet på alle KFFs institutioner. Projektet på Blågården Bibliotek blev evalueret i september 2019. Denne evaluering er udarbejdet, efter at der i Københavns Kommunes Budget 2020 blev afsat midler til fast bemanning i Sundby Idrætspark i eftermiddags- og aften-timerne fra 1. januar 2020 og fire år frem for yderligere at øge trygheden.

UTRYGHED I SUNDBY IDRÆTSPARK

Sundby Idrætspark har siden omlægningen til selvbetjening i 2016 oplevet voksende udfordringer med hærværk og chikane, som har ført til øget utryghed blandt brugerne. Sundby Idrætspark foretog i 2017 en indledende undersøgelse af problemet med anbefalinger til mulige indsatsområder, hvis resultater blev udgivet i en samlet rapport. Her tegnes et billede af en kompleks problemstilling, hvor de primære årsager fremhæves som sociale udfordringer og manglende aktivitetstilbud i lokalområdet samt uhensigtsmæssige fysiske rammer. Rapporten affødte bl.a. tilsyn og øget tilstedeværelse på anlægget, relationsarbejde, alternative aktivitetstilbud og styrket netværkssamarbejde om tryghed med lokale aktører og foreninger. Tryghedsprojektet har bygget videre på disse indsatser med særligt fokus på at forbedre anlæggets fysiske rammer, så de inviterer til ærindebestemt liv.

TRYGHEDSSKABENDE INITIATIVER

Som et led i at øge oplevelsen af tryghed og invitere til ophold og hensigtsmæssig adfærd i Sundby Idrætspark, har Tryghedsprojektet arbejdet med at forny dele af de fysiske rammer både udendørs og indendørs. Der har været tre fokusområder for at skabe mere trygge rammer: Løft af indretning og belysning, klar kommunikation og vejvisning samt indbydende opholdsmuligheder. Tanken er, at mere åbne og indbydende rammer kan styrke fornemmelsen af værtskab og invitere til synligt liv og aktivitet, hvilket kan have en positiv effekt på brugernes oplevelse af tryghed.

EFFEKT PÅ OPLEVELSEN AF TRYGHED

Brugerne af Sundby Idrætspark værdsætter de nye tiltag og føler sig generelt trygge på anlægget. Ud af 59 adspurgte brugere svarede 57, at de følte sig trygge eller meget trygge på anlægget. Fornyelsen af de fysiske rammer betyder, at anlægget fremstår mere velholdt, og skiltningen gør faciliteter og aktiviteter mere tilgængelige for brugerne. Det betyder sammen med de nye opholdsmuligheder, at fællesarealerne virker mere indbydende og i højere grad inviterer til ophold før og efter træning. Det skaber mere liv og aktivitet, hvilket er med til at øge oplevelsen af tryghed. Brugernes oplevelse af tryghed skyldes dog ikke alene de fysiske rammer, men understøttes også af tilstedeværelsen af Idrætsprojektet og Ejendomsdrift

& Service's runderingsteam "15-24-teamet", som har haft base på anlægget.

En status på tryghed og uro på KFFs institutioner i juni 2019 viste også, at der generelt har været roligt i Sundby Idrætspark. Forbedringen af de fysiske rammer inviterer også brugere til at passe bedre på inventaret og hinanden. Det viser sig bl.a. ved, at der ikke har været problemer med hærværk siden januar 2019, hvor indretningen blev gennemført. Det bør dog nævnes, at evalueringen er gennemført i starten af vinterperioden, hvor der som regel forventes større udfordringer med utryghed end i sommerhalvåret. Rapportens resultater bør derfor betragtes som et øjebliksbillede på brugernes oplevelse af tryghed.

LÆSEVEJLEDNING

Rapporten er inddelt i to dele:

1. På s. 6-9 præsenteres Tryghedsprojektets tilgang og anbefalinger til at øge trygheden på KFFs institutioner (som går igen fra evalueringen af Blågården Bibliotek).
2. På s. 12-27 evalueres projektets konkrete tiltag i Sundby Idrætspark inkl. en status på arbejdet med tryghed.

INDHOLD

1. TRYGHEDSPROJEKTETS TILGANG

BAGGRUND: TRYGHEDSPROJEKTET I SUNDBY IDRÆTSPARK	6
TILGANG: STYRKET VÆRTSKAB OG ÆRINDEBESTEMT LIV	8
6 PRINCIPPER: ANBEFALINGER TIL TRYGGE RAMMER	10

2. EVALUERING AF INITIATIVER I SUNDBY IDRÆTSPARK

BAGGRUND: TRYGHEDSUDFORDRINGEN I SUNDBY IDRÆTSPARK	14
METODE: DATAGRUNDLAG I SUNDBY IDRÆTSPARK	16
UDFORDRING: UHENSIGTSMÆSSIGE FYSISKE RAMMER	18
LØSNINGER: TRYGHEDSSKABENDE INITIATIVER	20
AFRUNDING: STATUS PÅ TRYGHED OG NÆSTE SKRIDT	28

EVALUERING AF TRYGHEDSSKABENDE INITIATIVER I SUNDBY IDRÆTSPARK

*Kreativ Vækst
Kultur- og Fritidsforvaltningen
Københavns Kommune
December 2019*

BAGGRUND

TRYGHEDSPROJEKTET I

SUNDBY IDRÆTSPARK

Tryghedsprojektet er en del af Kultur- og Fritidsforvaltningens arbejde med at øge oplevelsen af tryghed på Københavns biblioteker, kulturhuse og idrætsanlæg gennem øget tilstedeværelse og udvikling af gode og trygge rammer for borgernes kultur- og fritidsaktiviteter.

Selvbetjent åbningstid er siden 2013 blevet indført på størstedelen af Københavns Kommunes biblioteker, kulturhuse og idrætsanlæg. Evalueringer af ordningen pegede i 2016 og 2017 på, at københavnernes værdsætter den øgede fleksibilitet, men at udvalgte steder har oplevet problemer med hærværk og uhenigtsmæssig adfærd i den betjente såvel som i den selvbetjente åbningstid. Det handler primært om grupper af unge og hjemløse, der bruger stederne som fritidstilbud og varmerstuer, hvilket har skabt en voksende følelse af utryghed blandt brugere og personale.

I Budget 2018 blev der derfor afsat 6,5 mio. kr. til tryghedsskabende foranstaltninger på Kultur- og Fritidsforvaltningens (KFF) institutioner. Midlerne blev udmøntet i tre spor:

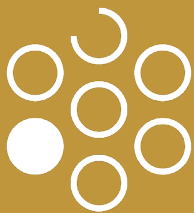
1. Omlægning af vagtmodel
2. Udvidet servicering
3. Andre tryghedsskabende initiativer

Hvad angår de to første spor, har KFF efter en kortlægning af alle institutioners runderingsbehov etableret et tværgående "15-24-team", der runderer på idrætsanlæg, kulturhuse og biblioteker. Serviceteamets ruter og indsætning af ekstra vagter ændres og koordineres fra dag til dag efter behov. Omlægningen af vagtmodellen og den udvidede servicering gør det muligt at handle på akutte opgaver, mens team-

et samtidig fungerer som den centrale sikkerhedsansvarlige enhed. Teamets løbende tilsyn mindsker problemer med uhensigtsmæssig adfærd, og deres synlighed bidrager til oplevelsen af tryghed blandt brugere og personale. De to spor evalueres selvstændigt i 2020.

Det tredje spor har til formål at udvikle og implementere andre tryghedsskabende initiativer på KFF's institutioner. Målet er at skabe gode og trygge kultur- og fritidstilbud for Københavns borgere og personale i den betjente såvel som i den selvbetjente åbningstid. Overordnet set har Tryghedsprojektet fokus på at styrke værtskabet og det ærindebestemte liv på institutionerne ved at arbejde med brugernes adfærd, de fysiske rammer og igangsættelsen af endnu flere aktiviteter med lokale partnere.

Denne evaluering beskæftiger sig med et pilotprojekt i Sundby Idrætspark, som sammen med Blågårdens Bibliotek blev udvalgt til formålet efter en indledende screening af tryghedsniveauet på alle KFFs institutioner. I 2018-2019 udviklede og implementerede projektet en række tryghedsskabende initiativer på anlægget, som er genstand for evaluering i denne rapport. Først præsenteres Tryghedsprojektets tilgang og anbefalinger kort, efterfulgt af en gennemgang af de konkrete tiltag i Sundby Idrætspark.

POTENTIALE FOR SKALERING

Udfordringerne med utryghed, som blev identificeret på Blågården Bibliotek og Sundby Idrætspark, kendetegner også andre kultur- og fritidsinstitutioner i KFF. Med konkret afsæt i enkelte lokationer har målet været at arbejde med stedets specifikke problemstillinger og samtidig samle erfaringer og udarbejde mere generaliserbare løsninger, som kan skaleres og videreføres til andre institutioner i KFF. Der arbejdes videre med tilgangen for at løse lignende problemer med utryghed på Vigerslev Bibliotek, Kvarterhuset på Amager og i Bellahøjhallerne.

TILGANG STYRKET VÆRTSKAB OG ÆRINDEBESTEMT LIV

For at øge brugerne oplevelse af tryghed på KFFs institutioner arbejder Tryghedsprojektet med at styrke værtskabet og det ærindebestemte liv i hele åbningstiden.

VÆRTSKAB

Værtskabet på KFFs institutioner spiller en afgørende rolle i forhold til at få brugerne til at føle sig trygge og velkomne. Den begrænsede bemanning stiller nye krav til de fysiske rammer, som skal byde velkommen og være nemme at indtage for brugerne i hele åbningstiden. Det handler om at skabe oplevelsen af et åbent hus, uanset om der er bemanning. Nedrullede gitre, nedtonet belysning og tomme skranke giver indtryk af et lukket hus.

Tryghedsprojektet arbejder derfor med at styrke værtskabet, så borgerne trygt kan gøre brug af KFFs tilbud og selv tage initiativ til en indholdsrig fritid. I den bemandede åbningstid kan værtskabet styrkes ved at arbejde med personalets rolle og synlighed, så de fungerer som tilgængelige værter, der hilser brugerne velkommen og er opmærksomme på eventuelle behov for hjælp. I den ubemandede åbningstid kan værtskabet styrkes ved at skabe liv og aktivitet og sikre klar og intuitiv kommunikation med Københavns Kommune som tydelig afsender, så brugerne nemt og trygt kan finde rundt og gøre brug af byens kultur- og fritidstilbud i hele åbningstiden.

ÆRINDEBESTEMT LIV

Det ærindebestemte liv handler om, at KFFs kultur- og fritidstilbud bruges til de primære formål, de er tiltænkt. Liv og aktivitet er væsentligt for at skabe en tryk atmosfære. Det ærindebestemte liv bliver truet, når bestemte grupper dominerer rummet med uhensigtsmæssig adfærd, som begrænser andre brugeres adgang til rummet og får dem til at søge andre steder hen. Det skaber en selvforstærkende effekt, idet færre brugere giver en fornemmelse af "forladthed", der gør stedet mere disponeret for uhensigtsmæssig adfærd og hærværk.

Det ærindebestemte liv kan modvirke disse problemer ved at bidrage til en tryk atmosfære og styrke den "naturlige overvågning" med flere øjne. Tryghedsprojektet arbejder med at styrke det ærindebestemte liv på institutionerne ved at øge aktivitetsniveauet i samarbejde med lokale partnere i byen for at bringe flere brugere ind og skabe positivt liv. Det handler både om at styrke aktivitetstilbuddene til eksisterende brugere og om at tilbyde et alternativ til bl.a. de hjemløse og uroskabende unge, der ofte skaber problemer på grund af mangel på andre tilbud og steder at opholde sig.

TILGANG TIL TRYGHED

Tryghedsprojektet tager afsæt i en definition af tryghed som "det at være rolig og afslappet i tillid til, at andre beskytter og tager sig kærligt af en" og "det at være eller føle sig sikker og uden for fare." (Den Danske Ordbog 2019).

Da tryghed handler om menneskers oplevelse, kan emnet bedst forstås og tilgås kvalitativt. Derfor bygger Tryghedsprojektet og evalueringen på kvalitativ data i form af interview, observation og samtaler med brugere, medarbejdere og ledelse i Sundby Idrætspark om deres erfaringer og oplevelse af tryghed. I forståelsen af udfordringerne og udviklingen af løsninger har projektet desuden involveret en bred skare af eksperter og lokale interessenter i Sundby, herunder Områdefornyelsen, Politiet og Københavnerteamet (se fyldestgørende liste på s. 16).

Udfordringerne med utryghed på KFFs institutioner er en kompleks størrelse, som knytter sig til bredere samfundsmæssige problemstillinger, der overskrider den enkelte institution. Oplevelsen af tryghed varierer og hænger også i høj grad sammen med sæsonernes skiften og lokalområdets dynamikker. Derfor bør rapportens status på trygheden i Sundby Idrætspark også betragtes som et øjebliksbillede.

6 PRINCIPPER ANBEFALINGER TIL TRYGGE RAMMER

Mennesker, liv og aktivitet skaber tryghed. Tryghedsprojektet har formuleret seks principper, der handler om at skabe de optimale fysiske rammer for tryghed. Principperne har været gennemgående for arbejdet på Blågården Bibliotek og Sundby Idrætspark og kan bringes i spil i det videre arbejde med tryghed på KFFs institutioner.

1

AKTIVITET OG LOKALE PARTNERSKABER

Byg bro og samarbejd med byens lokale aktører om at skabe de optimale rammer for kultur- og fritidsaktiviteter. Utryghed er en kompleks problemstilling, som kræver en helhedsorienteret indsats. Kortlæg derfor de eksisterende aktører, partnerskaber og ressourcer i lokalområdet og inddrag dem i arbejdet.

2

FLEKSIBILITET OG MULTIFUNKTIONALITET

Indret smarte kvadratmeter med fleksibelt inventar, der gør det nemt for forskellige brugere at tilpasse rummet til deres aktiviteter. Tænk i zoner og multifunktionelle møbler for at skabe steder, der kan bruges af mange forskellige brugergrupper og tænk stedets drift og kerneopgave ind fra begyndelsen.

3

SYNLIGHED OG OVERSKUELIGHED

Skab åbne steder, der gør det let for brugerne at overskue rummet, tage faciliteterne i brug og se de aktiviteter, der finder sted. Overskuelighed er afgørende for følelsen af tryghed, og synlighed inviterer flere besøgende til at deltage og inspirerer til mere positiv aktivitet.

4

FORBIND INDE OG UDE

Luk op for huset og styrk forbindelsen mellem inde og ude ved at tænke udendørsarealerne ind i stedets indretning og aktiviteter. Brug indgang og vinduespartier aktivt til at vise, hvad der foregår og skabe en synlig og indbydende velkomst, der rækker udover matriklen og inviterer forbipasserende ind.

5

INTUITIV KOMMUNIKATION

Kommunikér klart i et simpelt og positivt sprog og brug visuel vejvisning til at gøre det nemt for brugerne hurtigt at finde det, de søger, og rette henvendelse, hvis behovet opstår. Gør det overskueligt ved at begrænse skiltningen til det mest nødvendige, så væsentlige budskaber ikke drukner i information.

6

SANSER OG STIMULANS

Indret rum som man får lyst til at opholde sig i ved at tale til de sanser, der aktiveres, når vi træder ind i et rum. Der er mange forhold, som har indflydelse på, hvordan vi oplever et rum, herunder akustik, lys, farver, lyde, dufte og kunst. Brug dem i indretningen til at give rummet kant og personlighed.

2. EVALUERING
**TRYGHEDSSKABENDE
INITIATIVER PÅ
SUNDBY IDRÆTSPARK**

BAGGRUND

TRYGHEDSUDFORDRINGEN I SUNDBY IDRÆTSPARK

Sundby Idrætspark har længe været præget af udfordringer med hærværk og chikane. Brugerne oplever, at problemerne fjerner fokus fra idrætten og skaber en voksende følelse af utryghed.

Sundby Idrætspark har været præget af voksende udfordringer med hærværk og utryghed siden omlægningen til selvbetjening i februar 2016. Der eksisterede lignende udfordringer inden omlægningen, som dog synes at have fået en mere alvorlig karakter siden.

Sundby Idrætspark foretog allerede i 2017 en indledende undersøgelse af problemet med anbefalinger til mulige indsatsområder, hvis resultater blev udgivet i en samlet Tryghedsrapport. Her beskrives det, hvordan udfordringerne har ført til en øget oplevelse af utryghed blandt de besøgende, fjernet fokus fra idrætten og mindsket brugernes lyst til at opholde sig på anlægget uden for træninger. Rapporten tegnede et billede af en kompleks problemstilling og identificerede følgende problematikker som primære årsager til tryghedsudfordringen i Sundby Idrætspark:

- Sociale udfordringer i lokalområdet.
- Manglende aktivitetstilbud for unge i lokalområdet.
- Uhensigtsmæssige fysiske rammer.

Undersøgelsen affødte bl.a. oprettelsen af et tryghedsnetværk bestående af tværfaglige enheder, der kontinuerligt arbejder på at øge trygheden via det relationelle arbejde.

Københavns Kommunes Ejendomsdrift & Services runderingsteam "15-24-teamet" har desuden fået base i Sundby Idrætspark med det resultat, at der ofte er bemanning på et ellers ubemandet anlæg. Idrætsprojektet har også haft kontor på anlægget de sidste to år, og derudover kigger Gadeplan og Københavner-teamet oftere forbi. Deres tilstedeværelse har i høj grad bidraget til oplevelsen af tryghed og en reduktion i mængden af hærværk.

Kultur S fremhæver denne tilstedeværelse som en central faktor i forhold til at komme utrygheden til livs: *"Jeg mener, at det faktum, at "15-24-teamet" fik base derude er helt centralt for den øgede tryghed. Det var da dette blev en realitet, at der skete et tydeligt knæk i tryghedskurven i positiv forstand."*

Tryghedsprojektet i Sundby Idrætspark bygger dermed videre på nogle allerede eksisterende indsatser. Projektet har primært haft som mål at udvikle de fysiske rammer, så de inviterer til øget liv og aktivitet – dog med øje for vigtigheden af de andre indsatsområder i arbejdet med tryghed. Det er således vanskeligt at adskille effekten af de forskellige indsatser, hvorfor følgende evaluering bør betragtes som et samlet øjebliksbillede på oplevelsen af tryghed i Sundby Idrætspark.

OM SUNDBY IDRÆTSPARK

Sundby Idrætspark blev anlagt i 1924 mellem Urbanplanen og villaområdet langs Irlandsvej – et socialt belastet område, som længe har været præget af uro.

Anlægget rummer mange forskellige aktivitets- og idrætsmuligheder og består af tre haller, omklædningsfaciliteter, foyer, mødelokaler, tennisanlæg, indendørs og udendørs fitnessområde, opvisningsstadion til fodbold og atletik, to kunststofanlæg og seks 11-mands græsbaner.

De faste brugere af stedet er primært lokale foreninger, selvorganiserede idrætsudøvere og elever fra de fem nærliggende skoler, der benytter faciliteterne i undervisningen.

METODE

DATAGRUNDLAG I

SUNDBY IDRÆTSPARK

Tryghedsprojektets tiltag i Sundby Idrætspark bygger på Tryghedsrapportens undersøgelse af anlæggets udfordringer med utryghed og en række opfølgende interview udført i 2018. Evalueringen er gennemført i oktober og november 2019.

UNDERSØGELSE I 2017

Tryghedsrapporten fra 2017 er baseret på demografisk data, observation af anlæggets daglige brug samt interview med medarbejdere i, og ledere og medlemmer af:

- Ejendomsdrift & Service
- Børne- og Ungdomsforvaltningen på Amager
- Højdevangens Skole
- Gadeplan på Amager
- Sundby Bad
- Prismen
- Buret
- Amager Lokalpoliti
- DGI Storkøbenhavn
- Ungdomsklubben Jokeren
- Partnerskabet i Urbanplanen
- Tryghedspartnerskabet
- Osramhuset på Nørrebro
- Korsgadehallen på Nørrebro
- Amager Volleyball Klub
- Amager Kyokushin Karate & Kickboxing Klub
- Amager SK
- B1908
- Fremad Amager

OPFØLGENDE INTERVIEW I 2018

Som supplement til undersøgelsen fra 2017 foretog Tryghedsprojektet en række opfølgende besøg og interview for at få indblik i de aktuelle udfordringer med tryghed.

Interview med brugere:

- Medlemmer af brugerbestyrelsen, som repræsenterer idrætsforeninger, der holder til i Sundby Idrætspark.
- Idrætslærere fra Højdevangens Skole.
- Teamleder og ansatte fra Idrætsprojektet.
- Frivillige, der laver idrætsaktiviteter særligt målrettet udsatte unge, og de unge selv.
- Frivillige fra "Ældre i bevægelse".

Interview med ledere og medarbejdere i:

- Kultur S, Sundby Idrætspark
- Ejendomsdrift & Service
- Københavnerteamet
- Gadeplan
- Politiet
- Tryghedspartnerskabet
- Områdefornyelsen Sundby
- Restaurant Baglokalet

EVALUERING I 2019

Denne evaluering bygger på kvalitativ data indsamlet i oktober og november 2019.

Der er blevet foretaget to dages observationer af brugernes færden i Sundby Idrætspark i tidsrummet kl. 17-21 og interview med i alt 70 brugere om deres brug og oplevelse af tryghed på anlægget.

Dertil kommer 8 interview med ledere og medarbejdere i KFF, Tryghedspartnerskabet, Idrætsprojektet og repræsentanter fra lokale foreninger om deres erfaringer med og oplevelse af anlæggets udfordringer med utryghed og tiltagenes betydning.

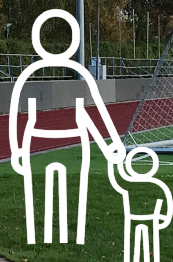
SÆSONSKIFT PÅVIRKER TRYGHEDEN

Evalueringen er gennemført i starten af vinterperioden, hvor der erfaringsmæssigt er større udfordringer med utryghed end i sommerhalvåret. Det skyldes, at flere unge trækker ind i varmen og opholder sig på anlægget i perioden november til marts på grund af kulden.

Rapportens resultater bør derfor betragtes som et øjebliksbillede af brugernes oplevelse af tryghed, som kan se anderledes ud i de koldeste måneder.

42 BRUGERE

14 LEDSAGERE

14 ØVRIGE

UDFORDRING UHENSIGTSMÆSSIGE FYSISKE RAMMER

En af årsagerne til udfordringerne med utryghed i Sundby Idrætspark var ifølge Tryghedsrapporten anlæggets fysiske fremtoning, som virkede slidt, uoverskueligt og dannede rammer for uroskabende adfærd og hærværk.

Sundby Idrætsparks fysiske fremtoning var præget af slitage, utilstrækkelig vejvisning og manglende opholdsmuligheder. Særligt faciliteterne i og omkring de tre haller blev ifølge Tryghedsrapporten opfattet af brugerne som "utidssvarende, triste og uden liv". De fysiske rammer medvirkede til, at anlægget fremstod forladt, hvilket gjorde stedet mere disponeret for uhensigtsmæssig adfærd og bidrog til brugernes oplevelse af utryghed.

I udviklingen af de fysiske rammer har Tryghedsprojektet særligt arbejdet med tre problemstillinger for at øge oplevelsen af tryghed:

1. BEGRÆNSET OPHOLD I NEDSLIDTE RAMMER

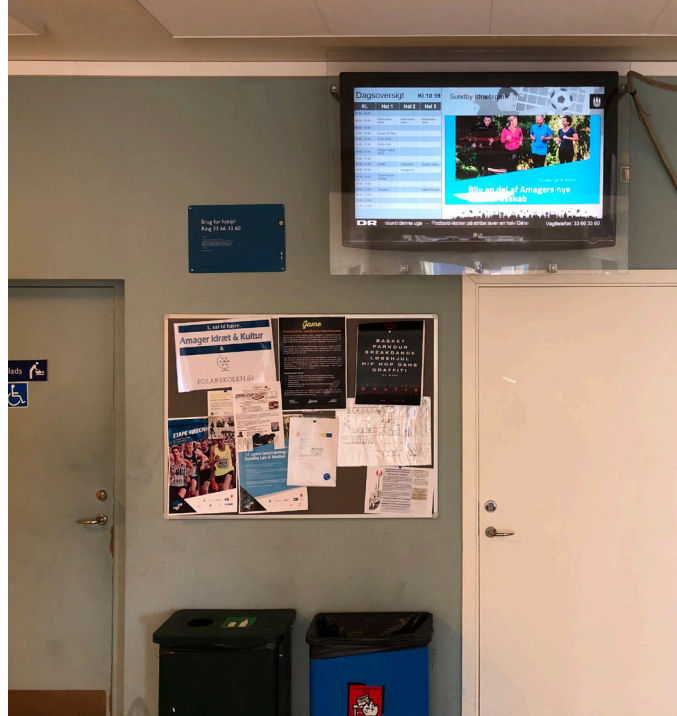
Anlæggets fysiske rammer var præget af slitage, og foyerområdet og andre fællesarealer inviterede ikke til ophold og socialt liv. Brugere benyttede derfor primært anlægget til idrætsudøvelse, og foyerområdet fremstod ofte forladt til trods for, at antallet af brugere steg med de udvidede åbningstider. Det har ifølge Tryghedsrapporten haft væsentlig betydning for oplevelsen af tryghed, eftersom den "naturlige overvågning", som er med til at skabe tryghed andre steder med mange brugere, dermed kun forekom sporadisk i Sundby Idrætspark.

2. UTILSTRÆKKELIG VEJVISNING OG KOMMUNIKATION

Flere brugere oplevede, at det kunne være vanskeligt at finde rundt på anlægget og finde de informationer, de søgte. Det gjaldt både indendørs, hvor skiltningen til anlæggets faciliteter var utilstrækkelig, og udendørs, hvor stedets aktivitet og funktioner ikke fremstod synlige for forbipasserende.

3. UROSKABENDE ADFÆRD OG HÆRVÆRK

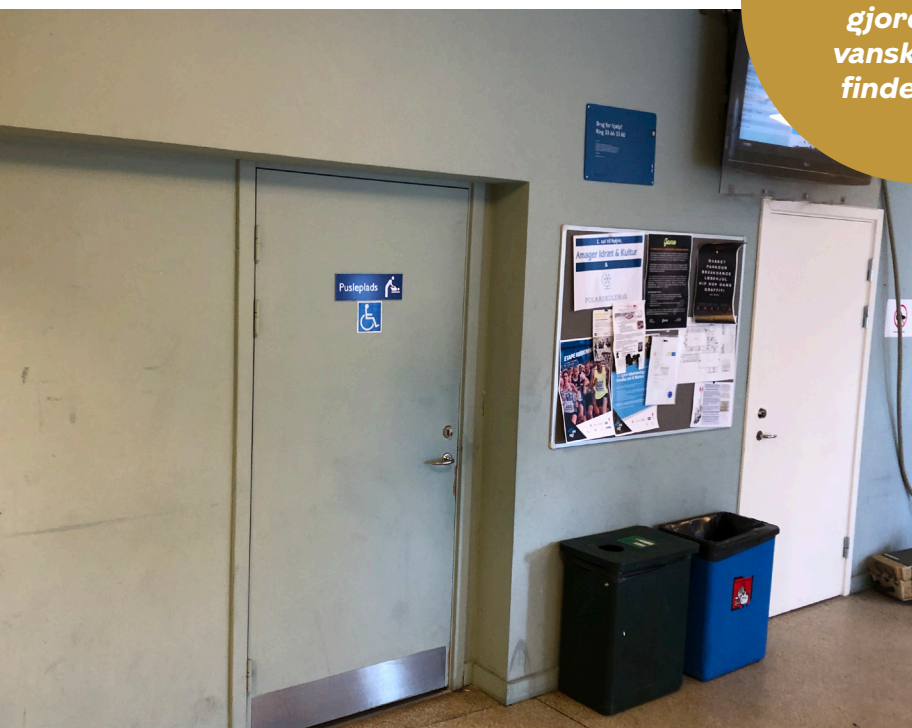
Flere brugere oplevede gener fra ikke-idrætsudøvende grupper af unge i form af bl.a. tilråb og tyveri. Problemerne spændte bredt fra drengestreger og grænsesøgende adfærd til småkriminalitet og truende adfærd, herunder hærværk. Mange brugere var frustrerede og oplevede, at problemerne forstyrrede og fjernede fokus fra idrætten. Konsekvensen var ifølge Tryghedsrapporten, at flere brugere følte sig utrygge og ikke havde lyst til at opholde sig på anlægget. Problemerne med uhensigtsmæssig adfærd og hærværk voksede især efter omlægningen til selvbetjening i 2016.

Nedslidte rammer indbød ikke til ophold og ejerskab

Utilstrækkelig vejvisning og kommunikation gjorde det vanskeligt at finde rundt

LØSNINGER TRYGHEDSSKABENDE INITIATIVER

Tryghedsprojektet har haft til formål at øge oplevelsen af tryghed og ejerskab blandt brugerne i Sundby Idrætspark gennem initiativer, der skal forbedre anlæggets fremtoning, byde velkommen og invitere til ophold og ærindebestemt liv.

For at byde brugere og besøgende velkommen til Sundby Idrætspark og invitere til ophold og ærindebestemt liv, har Tryghedsprojektet arbejdet med at forny dele af de fysiske rammer både udendørs og indendørs. Initiativerne skal samlet set være med til at øge brugernes oplevelse af tryghed og ejerskab på anlægget.

I overensstemmelse med principperne for tryghed og Tryghedsrapportens anbefalinger har projektet særligt prioriteret at udvikle fællesarealerne, så de bliver mere tidssvarende og indbydende, bl.a. ved at skabe bedre belysning og opholdsmuligheder. Der er også blevet arbejdet med at forbedre anlæggets vejvisning og kommunikation, så brugerne føler sig velkomne og har nemt ved at finde de rette faciliteter og informationer, selvom huset er ubemandet.

Tanken er, at åbenhed, liv og mennesker på anlægget har en positiv effekt på oplevelsen af tryghed. Med et imødekommende, synligt og aktivt foreningsliv får flere brugere lyst til at

opholde sig på anlægget både før og efter træning. Øget liv og ophold skal bidrage til at øge oplevelsen af tryghed og holde uro borte gennem mere "naturlig overvågning".

I det følgende evalueres Tryghedsprojektets tiltag for at forbedre de fysiske rammer, så de inviterer til øget liv og aktivitet. Tiltagene evalueres i tre spor:

1. Løft af indretning og belysning
2. Klar kommunikation og skiltning
3. Indbydende opholdsmuligheder

På næste side illustreres brugernes generelle oplevelse af tryghed i tal og citater. Ud af de 70 brugere, som blev interviewet til evalueringen, blev 59 af dem spurgt, hvor trygge de følte sig i Sundby Idrætspark. Heraf svarede 39 brugere, at de følte sig meget trygge, 18 følte sig trygge, én svarede hverken/eller og én følte sig meget utryg. Citaterne skildrer nogle af de ting, som brugerne lægger vægt på i deres oplevelse af tryghed.

INITIATIVERNE KOBLES
LØBENDE TIL DE SEKS
PRINCIPPER FOR TRYGHED

"Da restauranten lukkede, mistede vi al sammenhængskraft i vores klub."
- Træner

"Møblerne hænger sammen med balladen. De unge bruger det som et sted at hænge ud."
- Mor til bruger

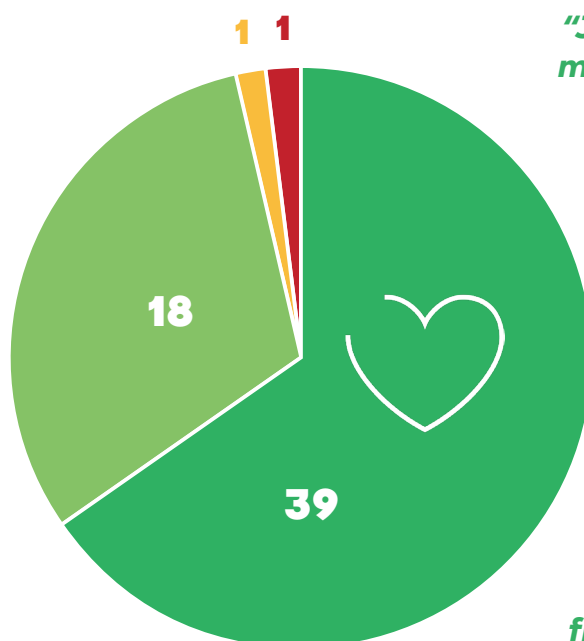
"Jeg savner nogen at sige hej til, når man kommer."
- Bruger

"Jeg fik lyst til at sætte mig her og arbejde, det så dejligt ud."
- Mor til bruger

"Der er god stemning på stedet."
- Træner

"Det skaber et trygt miljø, hvis man kan se mennesker rende rundt."
- Træner

"Det er ligesom en fritidsklub, bare uden nogen voksne, der bestemmer over os."
- Ung, der hænger ud

BRUGERNES OPLEVELSE AF TRYGHED

MEGET UTRYG

UTRYG

HVERKEN/ELLER

TRYG

MEGET TRYG

1. LØFT AF INDRETNING OG BELYSNING

Tryghedsprojektet har generelt arbejdet med at skabe en mere indbydende atmosfære i Sundby Idrætspark ved at give indretningen og belysningen et løft. Erfaringer viser, at mere velholdte rammer kan opfordre brugerne til at passe på stedet, mindske problemer med hærværk og samlet set gøre anlægget mere attraktivt for brugerne at benytte i hele åbningstiden. På den måde kan rammerne understøtte det ærindebestemte liv.

For at skabe et mere indbydende og hyggeligt miljø er ankomstområdet inden for blevet opgraderet med farverig maling, planter, ny belysning og inventar i slidstærkt materiale. Udendørs er der etableret mere belysning foran indgangspartiet, ved vejen og til at oplyse de udendørs træningsfaciliteter. Belysningen skal gøre det mere trygt for brugerne at benytte anlægget efter mørkets frembrud.

HVORDAN VIRKER DET?

- Der er bred enighed blandt brugerne om, at den nye indretning af foyerområdet får anlægget til at fremstå mere velholdt og skaber en god og hyggelig atmosfære.
- De unge hænger ikke længere ud foran indgangspartiet, da der er kommet bedre belysning.
- Belysningen på de udendørs træningsfaciliteter værdsættes af brugerne og muliggør træning året rundt.
- Kultur S har besluttet at fjerne borde-bænkesæt foran indgangspartiet i vinterhalvåret, hvorved et naturligt samlingspunkt for de uroskabende unge forsvandt.
- Der er stadig mørkt på nogle områder udenfor, da spotlyset kun oplyser nogle områder og mørklægger andre.
- De unge har fundet nye steder at "gemme" sig bag hallerne, hvor der er mindre lys.

Indbydende indretning med bedre lys, nye farver på væggene og planter i foyeren

Udendørs belysning ved skilt ved vejen, indgangspartiet og træningsfaciliteter

2. KLAR KOMMUNIKATION OG VEJVISNING

Tryghedsprojektet har etableret mere klar kommunikation og vejvisning, der byder besøgende velkommen til Sundby Idrætspark og gør det nemmere at finde rundt. Den gennemgående skiltning skal samlet set styrke værtskabet på anlægget og gøre det nemt for brugerne at tage faciliteterne i brug.

Ankomsten starter allerede ude ved vejen, hvor der er etableret nye skilte og vejvisning i form af en "løbebane" på asfalten, der fører besøgende op til indgangen. Udover at synliggøre anlægget, skal løbebanen sammen med et nyt

fartbump sikre, at bilister sænker farten og tager mere hensyn.

Indendørs bydes brugerne velkommen af et sammenhængende ankomstområde. Her kan man orientere sig i anlæggets faciliteter på en velkomsttavle med Københavns Kommune som tydelig afsender. De lokale foreninger, der holder til på anlægget, har også fået en samlet infotavle med udskiftelige elementer, hvor brugerne kan finde relevant information på en overskuelig og indbydende måde.

HVORDAN VIRKER DET?

- Fornyelsen af ankomstsituationen har bidraget til at forbedre velkomsten og den samlede brugeroplevelse.
- Skiltningen gør faciliteter og aktiviteter mere tilgængelige for brugerne, og informationen gør det nemmere at orientere sig om forskellige sportsgrene.
- "Løbebanen" indikerer, at det er et aktivitetsområde, og får sammen med fartbumpet bilister til at sænke farten.
- Ikke alle foreninger har taget tavlen i brug, selvom de værdsætter muligheden for at informere potentielle medlemmer.
- Mange foreningsmedlemmer bruger ikke tavlerne, da de finder information på klubbernes egne Facebooksider.
- Nogle brugere efterspørger endnu et fartbump på vejen for yderligere at sænke bilisternes fart.

Ny
udendørs
skiltning og
vejvisning

Gennem-
gående
indendørs
skiltning

Infotavle ved
indgangen
samt klub- og
foreningstavle
med udskiftelige
elementer

3. INDBYDENDE OPHOLDSMULIGHEDER

For at skabe mere synligt liv og aktivitet i Sundby Idrætspark har Tryghedsprojektet etableret mere indbydende og behagelige opholdsmuligheder både udendørs og indendørs.

Indendørs er der blevet opsat nye borde-bænkesæt foran Hal 2 og et stort multimøbel ved indgangen til Hal 1. Der er desuden sat forplejningsmaskiner op ved indgange til Hal 2. Møblerne er produceret i slidstærkt og robust materiale og er ikke flytbare, hvilket gør det nemmere at bevare indretning og inventar. For

også at invitere til udendørs ophold, er der desuden blevet anlagt en bænk foran indgangen.

De indbydende opholdsmuligheder skal samlet set invitere til mere synligt liv og ophold på anlægget. Brugerne kan bruge faciliteterne før og efter træning til socialt samvær, og forældre og søskende kan bruge dem til at vente, mens yngre brugere er til træning. På den måde kan de nye siddemuligheder bidrage til at skabe mere ærindebestemt liv og aktivitet i og omkring anlægget.

HVORDAN VIRKER DET?

- Flere brugere fremhæver de nye sidde-muligheder som et tiltrængt tiltag, der inviterer til brug og skaber synligt liv.
- Skoleelever bruger opholdsmulighederne til at lave lektier og hygge sig.
- Mange forældre og ledsagere til idræts-udøvere bruger opholdsmulighederne mens de venter, fx til at arbejde.
- De nye opholdsmuligheder udenfor bruges specielt om sommeren.
- Mange brugere savner forplejnings-muligheder på anlægget, da automaterne beklageligvis ikke har virket.
- Nogle brugere savner mere plads foran Hal 2, så der er mulighed for, at et helt hold kan samles.
- Enkelte brugere oplever, at det kan være utrygt, at mange lokale unge bruger anlægget som en fritidsklub og hænger ud uden et relevant ærinde.

Ny og mere indbydende indretning med flere opholdsmuligheder

Indendørs multimøbel og udendørs bænke ved indgangen

Forplejningsmaskiner med mulighed for at låse af

AFRUNDING

STATUS PÅ TRYGHED OG NÆSTE SKRIDT

Brugerne værdsætter de tryghedsskabende initiativer i og omkring Sundby Idrætspark, som har bidraget til oplevelsen af tryghed og mindsket problemer med uroscabende adfærd. I vinterperioden er der dog fortsat udfordringer med unge, der tager ophold i ly for kulden.

Brugerne af Sundby Idrætspark værdsætter de nye tiltag og føler sig generelt trygge. Ud af 59 adspurgte brugere, svarede 57, at de følte sig trygge eller meget trygge på anlægget.

Fornyelsen af de fysiske rammer betyder, at anlægget fremstår mere velholdt, og skiltningen gør faciliteter og aktiviteter mere tilgængelige for brugerne. Det betyder sammen med de nye opholdsmuligheder, at fællesarealerne virker mere indbydende og i højere grad inviterer til ophold før og efter træning. Det skaber mere liv og aktivitet, hvilket bidrager til oplevelsen af tryghed, idet anlægget ikke på samme måde som tidligere er "alene hjemme".

En status på tryghed og uro på KFFs institutioner i juni 2019 viste også, at der generelt har været roligt i Sundby Idrætspark. Forbedringen af rummets indretning og atmosfære inviterer også brugere til at passe bedre på inventaret og hinanden. Det viser sig bl.a. ved, at der ikke har været problemer med hærværk siden januar 2019, hvor indretningen blev gennemført. Der er dog fortsat udfordringer med grupper af unge, som tager ophold på anlægget i vinterperioden.

DET VIDERE ARBEJDE MED TRYGHED

Efter Tryghedsprojektets afslutning har Sundby Idrætspark arbejdet videre med at øge oplevelsen af tryghed på anlægget gennem:

- **Styrket samarbejde:** Kultur S har generelt skærpet samarbejdet med SSP, Politi og Københavns Kommunes gadeplansmedarbejdere om at øge oplevelsen af tryghed.
- **Nyt klublokale:** Den største idrætsforening i Sundby Idrætspark, Amager Volleyball, har fået tildelt et midlertidigt klublokale for at skabe og fastholde et mere ærindestemt liv på anlægget blandt foreningsmedlemmerne. Der er også bevilliget penge til at bygge et permanent klublokale, men processen er midlertidigt sat på hold på grund af anlægsstopet.
- **Fodboldaktiviteter for unge:** Med støtte fra Sikker By har Sundby Idrætspark etableret fodboldaktiviteter fredag aften for unge under 18 år og lørdag aften for unge over 18 år. Aktiviteterne er primært tiltænkt unge med bopæl i Urbanplanen og gør det muligt at opbygge bedre relationer til lokale unge. Det giver de unge et legitimt ærinde på anlægget, der kan styrke deres tilknytning og ejerskab.

Fra januar 2020 og fire år frem kommer der fast bemanding i Sundby Idrætspark som ét ud af fire udvalgte anlæg i København. Bemandingen vil primært være i eftermiddags- og aften timerne og vil yderligere bidrage til at styrke værtskabet og brugernes oplevelse af tryghed.

NYT UNGECENTER I SUNDBY IDRÆTSPARK

Københavns Kommune arbejder på at etablere et ungecenter i Sundby Idrætspark. Det kan gøre det muligt at tilbyde andre typer af aktiviteter på anlægget, da der vil være pædagoger til stede i eftermiddagstimerne. Den øgede aktivitet kan bidrage til oplevelsen af tryghed blandt brugerne og styrke ejerskabet blandt de unge.

Ungecenteret udvikles sammen med lokale foreninger, institutioner og aktører i lokalsamfundet. Der blev i den forbindelse afholdt en workshop for unge under navnet "KomIND", som havde fokus på tryghed på tværs af byen. Her arbejdede to af grup-

perne konkret med udviklingen af et ungecenter i Sundby Idrætspark. Ved at involvere de unge direkte i udviklingen af centerets tilbud og aktiviteter er tanken at styrke deres ejerskab og undgå, at det bliver til en fritidsklub, hvor de unge "bare" hænger ud.

Målsætningerne for ungecenteret er at:

- gøre de unge til demokratiske medborgere,
- styrke de foreninger, som bruger Sundby Idrætspark i dag,
- involvere civilsamfundet og fremtidige brugere og styrke lokalsamfundet.

ØVRIGE POTENTIALER FOR FORBEDRING

Udover at evaluere Tryghedsprojektets tiltag i Sundby Idrætspark, pegede undersøgelsen også på nogle konkrete potentialer for at gøre anlægget endnu bedre. Her er fire fokuspunkter, som blev fremhævet af brugere og medarbejdere i samtaler og interview.

1. FORPLEJNINGSMULIGHEDER

Mange brugere og ledsagere efterspørger et sted, hvor de kan købe mad eller drikke. De ønsker sig et samlingssted, hvor man kan købe forplejning under stævner, men også et sted hvor forældre og søskende kan opholde sig under træningen. Enkelte større foreninger har lavet deres egen "kantineordning", hvor man kan købe mad og drikke under stævner i hallen. Bedre forplejningsmuligheder kan også styrke værtskabet og det ærindebestemt liv på anlægget.

2. AKTIVITETER UDEN FOR HALLERNE

Flere af de unge, der hænger ud i Sundby Idrætspark, er ikke tilknyttet de lokale foreninger og savner noget at foretage sig, når hallerne er optaget. Medarbejdere fra Idrætsprojektet foreslår, at der etableres flere faciliteter uden for hallerne, som ikke skal bookes, f.eks. et udendørs basketballnet. Disse faciliteter kan

give de unge et legitimt ærinde i hallen og styrke deres interesse for idræt. Aktiviteterne kan yderligere understøttes med mulighed for at låne udstyr, eksempelvis bolde, brætspil eller lignende.

3. BEDRE INFORMATION OG OVERBLIK

Flere brugere har efterspurgt et synligt og overksueligt overblik over, hvilke klubber, der bruger hallerne på bestemte tidspunkter. Flere brugere savner specifikt information om, hvornår Fremad Amager spiller hjemmekampe, da disse tiltrækker mange tilskuere, som også påvirker andre brugere af anlægget.

4. SOCIAL VICEVÆRT

Mange brugere og medarbejder er glade for, at der kommer bemanning på anlægget igen. Flere har et udtrykt et ønske om, at den kommende "halinspektør" bliver en person, der ikke blot varetager en vagtfunktion, men også bliver en synlig vært på anlægget, som er nem at henvende sig til. Det efterspørges, at personen bliver en "social vicevært", der på samme tid kan løfte driftsopgaver og har de nødvendige kompetencer til at opbygge relationer og netværk i lokalområdet.

"Vi savner et sted, hvor man kan få noget at drikke. En kantine kunne gøre det lidt sjovere - både for dem, der venter under træning, og for ungerne."

- Træner

"Halinspektøren kommer til at bidrage til at skabe mere tryghed. (...) Det betyder meget, at man ved, at man har en at gå til. Det skaber en tryghed - både som bruger og forælder!"

- Træner

**Kultur- og Fritidsforvaltningen
Københavns Kommune**